

Handläggare
Therésa Olsson
Telefon: 08-50836221

Till
Äldrenämnden
Den 19 maj 2026

Skrivelse om stöd till anhörigvårdare

Svar på skrivelse av Liliane Åkerlund (SD)

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om stöd till anhörigvårdare.

Sammanfattning

Äldrenämnden beslutade den 17 februari 2026 att överlämna skrivelsen från Liliane Åkerlund (SD) om stöd till anhörigvårdare till förvaltningen för beredning.

I skrivelsen framför ledamoten att anhöriga är en avgörande del av välfärden som genom sina insatser möjliggör kvarboende i det egna hemmet, bidrar till ökad livskvalitet för den äldre och avlastar kommunens vård- och omsorgsresurser. Ledamoten ser utifrån det skäl att överväga hur stödet till anhörigvårdare kan utvecklas och systematiseras ytterligare och frågar hur äldreförvaltningen ser på möjligheten att införa ett kommunalt program för anhörigvårdare som omfattar ersättning, utbildning och ökat stöd.

Förvaltningen ser att staden har ett strukturerat och aktivt arbete för stöd till anhöriga och att arbetet fortsätter att utvecklas kontinuerligt. Staden har ett program för stöd till anhöriga med mål och ramar för stadens arbete och där stöd till anhöriga och prioriterade utvecklingsområden ingår. Utifrån detta ser förvaltningen inte behov av föreslaget kommunalt program för anhörigvårdare som omfattar ersättning, utbildning och ökat stöd.

Förvaltningen föreslår att äldrenämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om stöd till anhörigvårdare.

Ärendet

Äldrenämnden beslutade den 17 februari 2026 att överlämna skrivelsen från Liliane Åkerlund (SD) om stöd till anhörigvårdare till förvaltningen för beredning.

Liliane Åkerlund (SD) framför i sin skrivelse att anhöriga är en avgörande del av välfärden som genom sina insatser möjliggör kvarboende i det egna hemmet, bidrar till ökad livskvalitet för den äldre och avlastar kommunens vård- och omsorgsresurser.

I skrivelsen framförs att forskning och erfarenhet visar att ett väl fungerande anhörigstöd kan minska behovet av institutionsvård, särskilda boendeformer samt förebygga onödiga sjukhusinläggningar. Ledamoten anger att det därför finns skäl att överväga hur stödet till anhörigvårdare kan utvecklas och systematiseras ytterligare och föreslår ett kommunalt program för anhörigvårdare. Programmet skulle kunna omfatta handledning, utbildning och praktiska stödinsatser. Exempel på områden som kan ingå är utbildning i läkemedelshantering, demenskunskap samt psykisk hälsa och bemötande. Vidare anges att tillgång till direktkontakt med sjuksköterska, möjlighet till krisstöd och samtalsgrupper samt bättre tillgång till korttidsplatser för avlösning kan bidra till ökad trygghet och hållbarhet för anhörigvårdare. Mot denna bakgrund ställs frågan hur äldreförvaltningen ser på möjligheten att införa ett kommunalt program för anhörigvårdare som omfattar ersättning, utbildning och ökat stöd.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 13 maj 2026.

Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 12 maj 2026 och det för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden gemensamma rådet för funktionshinderfrågor den 12 maj 2026.

Jämställdhetsanalys

Studier visar att kvinnor och män ger ungefär lika mycket stöd till närstående men att det finns skillnader i vilken typ av stöd de ger. Kvinnor ger oftare stöd och hjälp med hushållsarbete, personlig omvårdnad och medicinsk hjälp medan män ger mer ekonomiskt och praktiskt stöd. Forskning visar att bland de som ger stöd till en närstående så påverkas kvinnors hälsa och ekonomi mer negativt jämfört med männens.

Stöd till anhöriga är viktigt för att underlätta anhörigas situation. Eftersom kvinnor som grupp påverkas mer negativt av att ge stöd till en anhörig är det viktigt även utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Anhöriga står för en stor del av den omsorg och stöd som ges. Att hjälpa en närstående kan upplevas som viktigt men det kan även innebära stora påfrestningar. Därför är det viktigt att anhöriga ges stöd för egen del och möjlighet till återhämtning.

Stockholms stad har antagit ett program om stöd till anhöriga som anger mål och ramar för stadens arbete. I programmet anges även vilken form av stöd som ska erbjudas till anhöriga. I detta ingår information, vägledande samtal, anhöriggrupp och träffpunkt samt stödsamtal. I programmet anges även prioriterade utvecklingsområden där staden ska fortsätta stärka sitt arbete för stöd till anhöriga.

Vilket stöd anhöriga behöver varierar utifrån situation och person. Förvaltningen ser att kunskap och information är en viktig del i stödet till anhöriga och det kan ges på olika sätt. Exempelvis genom information och vägledning, föreläsningar som anhörigkonsulenter arrangerar utifrån behov och önskemål från anhöriga samt navigeringskurser för anhöriga till personer med kognitiv sjukdom. Annat stöd som erbjuds anhöriga är enskilda stödsamtal samt anhöriggrupper där anhöriga får möjlighet att utbyta erfarenheter med varandra. Därtill finns behovsbedömda insatser som kan underlätta anhörigas situation så som dagverksamhet, växelvård, avlastning och avlösning. Det finns även möjlighet att ansöka om ersättning i form av hemvårdsbidrag. Det kan beviljas om stödet till den närstående innebär ett väsentligt merarbete och om arbetsuppgifterna är sådana man normalt inte hjälper varandra med inom familjen.

Avlastning kan beviljas den enskilde och är ett viktigt stöd för att anhöriga ska få möjlighet till återhämtning. Under år 2026 har förvaltningen i uppdrag att utreda hur växelvård och avlastning för anhöriga kan utvecklas och utökas ytterligare.

Sammantaget ser förvaltningen att staden har ett strukturerat och aktivt arbete med stöd till anhöriga och att arbetet fortsätter att utvecklas kontinuerligt, bland annat utifrån stadens program för stöd till anhöriga. Förvaltningen ser därför inte behov av föreslaget kommunalt program för anhörigvårdare som omfattar ersättning, utbildning och ökat stöd.

Förvaltningen föreslår att äldrenämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Karin Bülow
Äldredirektör
Äldreförvaltningen

Jonna Hermansson
Avdelningschef
Äldreförvaltningen

Bilaga

1. Skrivelse av Liliane Åkerlund (SD) om stöd till anhörigvårdare.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Bülow, Förvaltningschef	2026-05-04
Jonna Hermansson, Avdelningschef	2026-05-04